

Przestępczość skazanych zajęcia nr 3

*Charakterystyka wybranych grup
przestępczych:
Recydywiści, nieletni*

rok akademicki 2023/2024

dr Aleksandra Polak-
Kruszyk

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Recydywiści

Recydywa więzienna jest zjawiskiem społecznym niezmiernie ważnym i trudnym w problematyce prawa karnego i w penitencjarystyce.

- ▶ Termin ten etymologicznie wywodzi się z języka łacińskiego: ***recidivus*** ‘powrotny, powtórny’, ***recidere*** ‘popadać w coś na nowo, wracać’. Jest to termin wieloznaczny. W znaczeniu ogólnym oznacza powrót do przestępstwa, a więc każde popełnienie przestępstwa jest recydywą w szerokim znaczeniu.
- ▶ Zjawisko przestępczości ponownej stale narasta i staje się zjawiskiem powszechnym, co łączy się bezpośrednio z ogólnoswiatowym kryzysem kary pozbawienia wolności. Gdyby człowiek raz skazany za popełnione przestępstwa, opuścił mury w pełni zresocjalizowany i nie powracał już do przestępczego procederu świadczyłoby to o skuteczności środków stosowanych przez prawo w walce z przestępczością.

Recydywiści

Pojęcie recydywy może występować w trzech różnych znaczeniach tj. w znaczeniu:

- ▶ **jurydycznym** (ujęcie z kodeksu karnego z art. 64§2i §3- recydywista i multirecydywista+ 64a recydywa seksualna),
- ▶ **penitencjarnym** (sprawców odbywających ponownie karę pozbawienia wolności, a zatem przynajmniej drugi raz.),
- ▶ **a także kryminologicznym** - czyli osoba która ponownie lub też wielokrotnie popełniła przestępstwo.

Recydywiści

- ▶ **Recydywa w znaczeniu kryminologicznym**, to występujące w społeczeństwie zjawisko przestępczości powrotnej, a w wymiarze jednostkowym — ponowne lub wielokrotne popełnianie przestępstw przez tę samą osobę.
- ▶ **Recydywą w znaczeniu jurydycznym (prawnym)** jest ta część zjawiska recydywy, która odpowiada ujętym w ustawie kodeks karny kryteriom. Wyróżniamy tu recydywę podstawową i wielokrotną. Jest to ponowne skazanie w określonym czasie za przestępstwo podobne.

Art. 64

§ 1. Jeżeli sprawca skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnia w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już skazany, sąd może wymierzyć karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.

§ 2. Jeżeli sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w § 1, który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a może ją wymierzyć do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.

NOWA RECYDYWA SEKSUALNA- Art. 64a. Jeżeli sprawca w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za zbrodnię zabójstwa w związku ze zgwałceniem lub za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, popełnia ponownie taką zbrodnię lub takie przestępstwo, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Podwyższenie górnego ustawowego zagrożenia nie dotyczy zbrodni.

- ▶ **Wreszcie za recydywę penitencjarną** uznaje się odbywanie co najmniej po raz drugi kary pozbawienia wolności. Recydywa penitencjarna jest jednak zjawiskiem szerszym, gdyż dotyczy ponownego odbywania kary pozbawienia wolności w wyniku skazania nie tylko za przestępstwa podobne. Pojęcie recydywy penitencjarnej ma bardzo szeroki zakres.
- ▶ Różnica między recydywą jurydyczną a penitencjarną leży w sferze funkcjonowania każdego z tych pojęć. Pierwsze z nich — recydywa jurydyczna — występuje w sferze wymierzania kary, drugie natomiast — w sferze wykonania kary.

Recydywiści

- ▶ **Recydywiści** często określani są mianem przestępców zawodowych, a to oznacza, iż traktują swą działalność jak pracę i stałe źródło dochodów.
 - ➔ Termin „kariera przestępcza” (**criminal career**) został wprowadzony do kryminologii jeszcze w latach trzydziestych przez **Eleanor i Sheldona Glueck** w związku z badaniami losów życiowych przestępców wielokrotnie karanych.

Zdaniem Stanisława Pławskiego:

„[...] człowiek, który po wykonaniu kary popełnia nowe przestępstwo, wykazuje większy stopień demoralizacji niż człowiek, który popełnia przestępstwo po raz pierwszy”

Reakcja prawnokarna wobec sprawców powracających do przestępstwa

Zjawisko ponownego popełnienia przestępstwa, świadczy o niepoprawności sprawcy, -

- ▶ reakcja prawnokarna ma doprowadzić do korekty zachowania skazanego, polegającej na powstrzymaniu się od ponownego popełnienia przestępstwa,
- ▶ jego „niepoprawność” wymaga zintensyfikowania stosowanych wobec niego środków, czyli zaostżenia wymierzonej mu kary (**rygoryzm sztywny**).
- ▶ konsekwentne stosowanie się do tych założeń wiedzie do wymierzania przestępcom powrotnym kar wieloletniego pozbawienia wolności, a przy wielokrotności skazań nawet kary dożywotniego więzienia.

Reakcja prawnokarna wobec sprawców powracających do przestępstwa

Tym niemniej:

- ▶ konieczne jest zbadanie, co było przyczyną ponownego popełnienia przestępstwa i dostosowania reakcji prawnokarnej do wyniku tych ustaleń, jak też do wagi popełnionego czynu.
- ▶ ponowne (nawet wielokrotne) popełnienie przestępstwa może wynikiem splotu czynników, które muszą być uwzględnione przy wymiarze kary,
- ▶ pytanie czy ponowna reakcja ma być „zwykła”, czy też obostrzono wymaga dopiero ustaleń indywidualnych ([rygoryzm elastyczny](#)).

Zakład karny dla recydywistów penitencjarnych

art. 86 k.k.w.

- ▶ W zakładach karnych dla recydywistów penitencjarnych odbywają karę dorośli skazani za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę pozbawienia wolności oraz ukarani za wykroczenia umyślne, zasadniczą lub zastępczą karę aresztu, **którzy poprzednio odbywali już takie kary lub karę aresztu wojskowego za umyślne przestępstwa lub wykroczenia**, chyba że szczególne względy resocjalizacyjne przemawiają za skierowaniem ich do zakładu karnego dla odbywających karę po raz pierwszy.
- ▶ Warunkiem koniecznym i najistotniejszym w definicji recydywy penitencjarnej jest : **uprzedniość w odbywaniu takich kar za czyn umyślny.**
- ▶ Stanowią oni kategorię skazanych bardzo surowo traktowanych.
- ▶ Wyraża się to przede wszystkim w większym stopniu izolacji i mniejszym zakresie uprawnień.

Recydywa penitencjarna

- ▶ Recydywiści penitencjarni trudniej poddają się oddziaływaniom.
- ▶ Są oni natomiast w pewien sposób przystosowani do życia na terenie jednostek penitencjarnych ze względu na obserwowany u wielu z nich daleko posunięty proces przizonizacji.

Nieletni

- ▶ **Nieletni**- zgodnie z Kodeksem karnym osoba do ukończenia 17 roku życia

Na zasadach określonych w kodeksie karnym odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.

- ▶ W przypadku popełnienia najcięższych przestępstw - granica może być obniżona do 15 lat

Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

- ▶ W przypadku popełnienia najcięższych przestępstw - granica może być obniżona do 14 lat

§ 2a. Nieletni, który po ukończeniu 14 lat, a przed ukończeniem 15 lat, dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 148 § 2 lub 3, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają oraz zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że stosowanie środków wychowawczych lub poprawczych nie jest w stanie zapewnić resocjalizacji nieletniego.

- ▶ **Młodocianym** jest sprawca, który w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 24 lat.

Nieletni

- ▶ **Inny wymiar traktowania nieletnich i młodych przestępców:** podyktowane potrzebą przeciwdziałania ich dalszej demoralizacji ale też troską o przyszłość młodzieży. Ustawodawca wychodzi z założenia, że najmłodszych sprawców można w większym stopniu „wychować”
 - ➔ *Wymierzając karę nieletniemu albo młodocianemu, sąd kieruje się przede wszystkim tym, aby sprawcę wychować.*
 - ➔ *Wobec sprawcy, który w czasie popełnienia przestępstwa nie ukończył 18 lat, nie orzeka się kary dożywotniego pozbawienia wolności.*
 - ➔ **Nieletni** - trafiają do **zakładów poprawczych** - do nich stosujemy przepisy *Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, która weszła w życie pierwszego września 2022 r*
 - ➔ **Sprawcy, którzy ukończyli 17 lat** (a w wypadku najcięższych przestępstw 15 lat, a zabójstwa w typie kwalifikowanym nawet 14 lat) odpowiadają karnie na zasadach ogólnych i są umieszczani **w zakładach karnych dla młodocianych** - to rodzaj więzienia specjalnie przystosowany dla najmłodszych przestępców:
 - Ten rodzaj więzienia wyodrębniono żeby oddzielić najmłodszych przestępców od demoralizującego wpływu starszych skazanych
 - np. w zakładach karnych dla młodocianych w szerszym zakresie prowadzi się zajęcia kulturalno-oświatowe; oddziaływania resocjalizacyjne; skazani ci korzystają z większej ilości widzeń; obowiązkowo odbywają karę w systemie programowanego oddziaływania
 - Co do zasady odbywają tam karę **skazani, którzy nie ukończyli 21 roku życia**

Nieletni

przed
ukończeniem
10. r.życia

nieletni nie
może stanąć przed sądem

między 10. a
13. r. życia

Sąd traktuje czyn nieletniego
wyłącznie jako przejaw
demoralizacji i może zastosować
przepisy Ustawy o wspieraniu i
resocjalizacji nieletnich

między 13. a
17. r. życia

Sąd stosuje środki
przewidziane w Ustawie o
wspieraniu i resocjalizacji
nieletnich

Po ukończeniu 15. r. ż. w
niektórych przypadkach
nieletni może być traktowany
jak dorosły

W wypadku skazania z art.
148 § 2 i 3 nawet po
ukończeniu 14 r. ż.

Środki, które może zastosować Sąd

● Upomnienie

Ustanowienie nadzoru organizacji
młodzieżowej lub osoby, która poręcza
za małoletniego

● Nadzór kuratora

● Skierowanie do domu
poprawczego

● Skierowanie do Okręgowego
ośrodka wychowawczego

● Zobowiązanie rodziców/ opiekunów
do poprawy warunków
wychowawczych

● Umieszczenie w rodzinie zastępczej

Zakłady poprawcze

- ▶ Zakłady poprawcze podzielono na cztery rodzaje:
 1. Zakłady resocjalizacyjne: a) otwarte — młodzieżowe ośrodki adaptacji społecznej, b) półotwarte, c) zamknięte, przeznaczone dla wielokrotnych uciekinierów z zakładów otwartych i półotwartych, d) o wzmożonym nadzorze wychowawczym, przeznaczone dla nieletnich o wysokim stopniu demoralizacji oraz dezorganizujących pracę w innych zakładach.
 2. Zakłady resocjalizacyjno -rewalidacyjne dla nieletnich upośledzonych umysłowo.
 3. Zakłady resocjalizacyjno -terapeutyczne dla nieletnich: — z zaburzeniami psychicznymi lub innymi zaburzeniami osobowości, — uzależnionych od środków odurzających lub psychotropowych, — będących nosicielami wirusa HIV.
 4. Zakłady readaptacyjne dla nieletnich odmawiających uczestniczenia w procesie wychowania, edukacji i terapii oraz uciekających ze schronisk czy z zakładów innego rodzaju.
- ▶ Wprowadzone rodzaje zakładów poprawczych uwzględniają charakterystykę kierowanych do nich osób, tj. różny stopień ich demoralizacji (w tym rodzaj popełnionego czynu karalnego), ich cechy i zaburzenia osobowości, stopień rozwoju umysłowego, prezentowane zachowania dewiacyjne, stopień identyfikacji z podkulturą przestępczą, a także wolę uczestniczenia w resocjalizacji.

Zakład karny dla młodocianych

art. 84 k.k.w.

Zakład karny dla młodocianych wyodrębniono w celu odizolowania tej kategorii skazanych od demoralizującego wpływu innych uwiezionych oraz z przekonania, że młodociani stanowią grupę osób znajdujących się jeszcze w fazie rozwoju biologicznego i psychicznego, więc istnieje większa szansa, aniżeli wobec dorosłych, skutecznych oddziaływań na ich postawy

- ▶ Jest jednym z czterech rodzajów zakładów karnych. Zgodnie z art. 69 k.k.w. karę pozbawienia wolności wykonuje się w następujących rodzajach zakładów karnych:
 - 1) zakładach karnych dla młodocianych;
 - 2) zakładach karnych dla odbywających karę po raz pierwszy;
 - 3) zakładach karnych dla recydywistów penitencjarnych;
 - 4) zakładach karnych dla odbywających karę aresztu wojskowego.
- ▶ W zakładzie karnym dla młodocianych odbywają karę skazani, którzy nie ukończyli 21 roku życia.
- ▶ Młodociani obligatoryjnie odbywają karę w systemie programowanego oddziaływania.
- ▶ Ponadto przepisy regulaminu przewidują, że w zakładach karnych dla młodocianych prowadzi się w szerszym zakresie zajęcia kulturalno oświatowe, sportowe i wychowania fizycznego, organizuje spotkania z rodzinami oraz współpracuje z osobami godnymi zaufania.
- ▶ Skazani odbywający karę w zakładach karnych dla młodocianych typu zamkniętego i półotwartego mają ponadto prawo do dodatkowego widzenia w miesiącu.
- ▶ Wobec młodocianych nie stosuje się surowszych kar dyscyplinarnych

Czynniki wpływające na przestępczość nieletnich

- ➔ Istotnym społecznym czynnikiem wpływającym na zachowanie się nieletnich jest rodzina, która jest naturalnym środowiskiem wychowawczym dzieci i młodzieży.
 - ➔ Najobszerniejsza sfera negatywnych skutków oddziaływania środowiska rodzinnego na młodzież to brak opieki wychowawczej lub stosowanie niewłaściwych metod wychowawczych
 - ➔ w pierwszym przypadku chodzi o totalny brak dozoru wychowawczego względem małoletniego w domu i poza nim a także niezapewnienie mu właściwej dla wieku troskliwości, opieki i ochrony. Rezultatem zaniedbań tego typu jest zaniechanie obowiązków szkolnych przez dziecko, opuszczanie przez nie lekcji oraz zawieranie niepożądanych znajomości.
 - ➔ Często spotyka się to z wyraźną bezradnością rodziców, która wynika z niskiego poziomu intelektualnego, nieznajomości podstawowych zasad pedagogiki tudzież z ich zupełnej ignorancji
 - ➔ Objawami podobnych zachowań jest nieutrzymywanie przez rodzica praktycznie żadnych kontaktów ze szkołą, stosowanie wobec dzieci środków represyjnych w postaci gróźb i bicia, brak korzystania z porad wychowawczych specjalistów w przypadku problemów wychowawczych, niestawianie i nieegzekwowanie obowiązków od dziecka, uzależnienia rodziców

Czynniki wpływające na przestępczość nieletnich

- ➔ Grupy rówieśnicze- dziecko nie wychowuje się tylko w rodzinie, ale również w grupach rówieśniczych. Obecność w takiej grupie jest naturalną potrzebą przeciętnego, normalnego dziecka
 - ➔ Choć dzieci należeć mogą do różnych grup formalnych (np. koła zainteresowań) to częściej jednak dzieci oraz młodzież spędzają czas w grupach nieformalnych
 - ➔ Takie grupy tworzyć się mogą w różny sposób – np. powstają z osób, które mają podobną sytuację życiową, podobny sposób spędzania czasu wolnego.
 - ➔ Kiedy dziecko/nastolatek dołącza do rówieśniczej grupy przestępczej zostaje jej w pewien sposób jej podporządkowany – nabiera nowych cech i ztraca niektóre cechy osobowości. W młodym wieku psychika jest dosyć plastyczna i łatwo ulega wpływom oraz naśladuje nowe wzory - **w tym wypadku negatywne**
 - ➔ Członkowie takich grup przestępczych często dokonują włamań, kradną pojazdy, najczęściej są sprawcami grupowych gwałtów oraz przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu a także aktów chuligaństwa i wandalizmu
 - ➔ Dosyć specyficzne grupy tworzą także narkomani, będący związani wspólną potrzebą zaspokajania głodu

Czynniki wpływające na przestępczość nieletnich

- ➔ Szkoła. Do czynników potencjalnie wpływających na przestępcze zachowania nieletnich zaliczyć można także szkołę – jest to instytucja masowa i społeczna a jej podstawową funkcją jest nauczanie i wychowanie dzieci i młodzieży. Szkoła powinna więc przygotować młode pokolenie m.in. do zagospodarowania wolnego czasu. Jednak z różnych powodów szkoła nie zawsze wywiązuje się ze swojego zadania.
 - ➔ Liczne badania pokazują, że to złe warunki szkolne odegrały rolę decydującą w wykolejeniu się znacznej części młodzieży.
 - ➔ Dzieci zaniedbane pedagogicznie, niezdolne i upośledzone ekonomicznie niejednokrotnie to właśnie w szkole „nabierają” wrogiego stosunku względem społeczeństwa, bo czują się gorsze, niepotrzebne i obce środowisku szkolnemu – w działalności przestępczej (grupowej) znajdują wyzwolenie nienawiści społecznej i zaspokojenie potrzeby oparcia.
 - ➔ Młodzież zaczyna często stwarzać problemy już w szkole, ale przy obecnym systemie kar i nagród uczniowie czują się bezkarni, co sprzyja wykolejeniu. Często rodzice nie wykazują zainteresowania szkolnymi poczynaniami ich dzieci lub całkiem świadomie nie chcą współpracować ze szkołą

Czynniki wpływające na przestępczość nieletnich

- ➔ Duży wpływ na postawy nieletnich przejawiają środki masowego przekazu, Internet, social media. Choć jest to oddziaływanie pośrednie to jednak bardzo istotne. Badania potwierdzają tezę, iż chociażby filmy przedstawiające sposób dokonywania przestępstw pozostawiają na widzach trwałe wrażenia.
 - ➔ Dzieci i młodzież łatwo przyjmują wzorce zachowań bohaterów filmowych lub osób medialnych, nieletni często identyfikują się z nimi.
 - ➔ Może być to niebezpieczne, ponieważ zaciera granicę między sztucznie kreowanym światem telewizji a światem realnym. Część treści może bezpośrednio motywować do działania przestępczego (np. inspiracja filmem do danego działania) a część pośrednio (np. rozbudzając pragnienie posiadania danej rzeczy za wszelką cenę)
 - ➔ Młode dziewczynki dążą do idealnego wyglądu oglądając w social media influencerki, które korzystają z drogich zabiegów estetycznych lub po prostu używają tzw. filtry upiększające.

Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich

- ➔ Przystępczość nieletnich w głównej mierze to czyny, które mają bezpośredni wpływ na tzw. poczucie bezpieczeństwa obywateli, bowiem czyny z kategorii kradzieży, włamań, rozbojów, pobic są szczególnie uciążliwe a stanowią większość w całej strukturze czynów przestępczości nieletnich.
- ➔ Nieletni częściej popełniają przestępstwa przeciwko mieniu, aniżeli życiu i zdrowiu
- ➔ Sposób popełniania wyżej wymienionych czynów przez osoby nieletnie cechuje duża „spektakularność”, często wykonywana wręcz na pokaz, w sposób jawny na oczach innych uczestników, co nacechowane jest swego rodzaju „zuchwałością”, nieletni często nie ukrywają się z działalnością a nawet chwalą się wyczynami przed rówieśnikami i lokalną społecznością
- ➔ Przystępczość nieletnich uwarunkowana jest wiekiem i etapem życia w jakim się obecnie znajdują- nie mają bowiem fizycznej możliwości popełnienia takich przestępstw jak przestępstwa finansowe/ gospodarcze np. związane z prowadzeniem firmy
- ➔ Młodzież w większym stopniu (niż dorośli) angażuje się w zachowania ryzykowne (takie jak próbowanie narkotyków i alkoholu, niebezpieczna aktywność seksualna, niebezpieczna jazda samochodem) pomimo tego, że na ryzyko i możliwe konsekwencje.

Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich

Ponadto, w porównaniu z dorosłymi, młodzi ludzie mają tendencję do popełniania przestępstw, które są:

- ➔ Publiczne, na pokaz
- ➔ epizodyczne, nieplanowane i spontaniczne

Nieletni częściej niż dorośli zwracają na siebie uwagę Policji, ponieważ:

- ➔ Są mniej doświadczeni w popełnianiu przestępstw niż dorośli
- ➔ Często popełniają przestępstwa w grupach
- ➔ Popełniają przestępstwa w miejscach publicznych (środki transportu publicznego / centra handlowe)
- ➔ Popełniają przestępstwa w pobliżu swojego miejsca zamieszkania (najczęściej pozostają jeszcze z rodzicami, trudniej byłoby im przemieszczać się np. w celu ucieczki/ ukrycia się)

Cyberprzemoc

- ➔ Środkiem wypowiedzi i kontaktu z drugim człowiekiem stał się Internet, który z czasem został potraktowany jako środek wolnego słowa.
- ➔ Niestety zaczęły pojawiać się w nim treści i zachowania nieakceptowane społecznie, takie jak przemoc i cyberprzestępstwo.
- ➔ Problem ten sięga ponad połowy młodego pokolenia.
- ➔ Internet stwarza szerokie pole nie tylko do zdobywania wiedzy i komunikowania się, ale także otwiera możliwości popełniania wielu przestępstw
- ➔ Do takich działań możemy zaliczyć: robienie fotografii bądź filmów i zamieszczanie ich w mediach społecznościowych bez zgody drugiej osoby (ośmieszając przy tym ofiarę), zastraszanie i wyzywanie w sieci lub podszywanie się pod kogoś.

Przestępczość nieletnich

- ▶ 12 lutego 1993. Dwóch dziesięciolatków Robert Thompson i Jon Venables ucieka ze szkoły na wagary. Wcześniej wspólnie kradli, rzucali w okna kamieniami i wchodzili na cudze posiadłości do ogródków. Dręczyli także zwierzęta, rzucali kamieniami w ptaki i torturowali koty. Tego dnia mieli w planie dokonać porwania i zabicia jakiegoś dziecka.
- ▶ Jamesa Bulgera zobaczyli pod drzwiami sklepu mięsnego o 15:40. Jon Venables powiedział do niego "Come on, boy!" („Chodź, chłopcze!”). Początkowo James szedł z nimi chętnie. Wyprowadzili go z centrum handlowego na ulicę i skierowali się w stronę Kanału Leeds-Liverpool.
- ▶ Trójkę chłopców na liczącej ponad dwie i pół mili trasie widziało wielu ludzi. Policja odnalazła 38 świadków, z których żaden nie powstrzymał porywaczy. Zostali wzięci za rodzeństwo, w którym starsi bracia opiekują się młodszym.

Ofiara- mały chłopiec o imieniu James Bulger -

Przestępczość nieletnich

- ▶ Do zabójstwa doszło na torach kolejowych w Walton. Początkowo Robert i Jon zamierzali położyć Jamesa na torach i obserwować z ukrycia, jak ginie pod kołami pociągu. James jednak nie chciał leżeć na torach i za każdym razem wstawał.
- ▶ Włali mu niebieską farbę do lewego oka, obrzucali tłuczniem i cegłami, skakali po głowie i całym ciele, bili stalowym prętem. Rozebrali Jamesa od pasa w dół, chłopiec miał siłą ściągnięty napletek. Badano później, czy był tu motyw seksualny i czy Jamesowi wkładano baterie w odbyt. Nie znaleziono tam jednak żadnej; wiadomo za to, że wkładano mu baterie w usta. Na koniec któryś z morderców rzucił w głowę Jamesa ważącym około 10 kilogramów kawałkiem stali, używanym do łączenia szyn. Następnie chłopcy częściowo zamaskowali ciało Jamesa i zostawili je na torach, by przejechał po nim pociąg, co ich zdaniem miało zatrzeć ślady.
- ▶ Sąd uznał obydwu chłopców za winnych. Sentencja wyroku zawierała zwrot Her Majesty's Pleasure („oddać Królowej według uznania”), co oznaczało brak konkretnego terminu końca kary - kara na kształt dożywotniego pozbawienia wolności.

Przestępczość nieletnich

- ▶ 28 lipca 1999 roku 12-letni Tate został sam w pokoju z 6-letnią Eunick, którą opiekowała się matka Tate'a, Kathleen Grossett-Tate. Podczas gdy dzieci bawiły się na dole, matka Tate krzyknęła do nich, żeby zachowywały się ciszej. Lionel pojawił się u niej 45 minut później i powiedział, że Eunick nie oddycha. Powiedział, że przepychali się tylko, a Eunick tak nieszczęśliwie upadła, że uderzyła głową w kant stołu.
- ▶ Po wnikliwym śledztwie Lionel Tate został skazany za zabicie Eunick. Skakał jej po brzuchu z taką siłą, że jej wątroba została wręcz rozerwana. Jej nogi, stopy i szyja miały poważne siniaki; porównywalne z obrażeniami, jakie człowiek może odnieść, gdy zostaje potrącony przez samochód. Pozostałe obrażenia dziewczynki to: pęknięta czaszka, pęknięte żebro i obrzęk mózgu.
- ▶ Prokuratura scharakteryzowała te obrażenia jako „podobne do tych, które odniosłaby spadając z trzypiętrowego budynku”.
- ▶ Skazując Tate'a na dożywocie, sędzia Joel T. Lazarus z sądu okręgowego hrabstwa Broward powiedział, że „czyny Lionela Tate'a nie były żartobliwymi psikusami dziecka [...]. Czyny Lionela Tate były zimne, bezduszne i nieopisanie okrutne”.

Przestępczość nieletnich

- ▶ Wyrok był kontrowersyjny, ponieważ Tate miał 12 lat w momencie morderstwa, a jego ofiara - 6. Lionel stał się najmłodszą osobą we współczesnej historii Stanów Zjednoczonych, która została skazana na dożywocie, wywołując szeroką krytykę traktowania nieletnich przestępców przez wymiar sprawiedliwości stanu Floryda.
- ▶ Po wyroku skazującym prokuratura otwarcie przyłączyła się do apelu Tate'a) o złagodzenie kary, a nawet zaoferowała pomoc w jego apelacji. Sędzia skrytykował prokuraturę za naruszenie integralności systemu i powiedział, że jeśli prokuratura uznała, że kara dożywotniego pozbawienia wolności nie jest uzasadniona i jest zbyt wysoka, to przede wszystkim nie powinna była oskarżać go o morderstwo.
- ▶ W styczniu 2004 roku stanowy sąd apelacyjny uchylił jego wyrok na podstawie faktu, że jego zdolności umysłowe nie zostały ocenione przed rozprawą. Wyrok został zmieniony na roczny areszt domowy i dziesięć lat w zawieszeniu.
- ▶ 3 września 2004 roku Tate został zatrzymany i osadzony w więzieniu za naruszenie warunków aresztu domowego, kiedy został zauważony poza swoim domem oraz znaleziono przy nim nóż z dwudziestocentymetrowym ostrzem.
- ▶ 23 maja 2005 roku 18-letni Tate został oskarżony o włamanie z bronią w rękę, pobicie, napad z bronią w rękę i naruszenie warunków zawieszenia. 1 marca 2006 roku został skazany na 30 lat więzienia za naruszenie zasad zwolnienia warunkowego oraz dodatkowe 10 lat za napad z bronią w rękę.

